

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI és VEGYES TARTALMU MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden és csütörtökön.

Hirdetések és előfizetések fölvetetnek s egyes számok kaphatók helyben: Muzsik és Partics könyv- és könyvnyomdájában, Schön Adolf könyvkereskedésében, Hay Sándor dohánytözsédjében, valamint hirdetések s nyilvántári közlemények egy a fővárosi mint a külföldi összes hirdetési irodákban. — Egy szám 10 kr.

Szerkesztőségi iroda és kiadó hivatal:
Sötét- s csendes-utca sarkán, Hofender-féle házban, hová minden a lap szerkesztésével illető közlemény, az előzetesek és hirdetések is küldendők.
Bérmegmentelések nem fogadtatnak el. Közzétart nem adnak vissza.
Szerkesztővel értekezhetni: d. e. 11 órától 12-ig és d. u. 3-tól 5 óráig.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.	
helyben házhoz hordva:	
Egész évre	8 frt.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „
vidékre postán küldve:	
Egész évre	9 frt. — kr.
Fél évre	4 „ 50 „
Negyed évre	2 „ 25 „
Néptanítóknak helyben:	
Egész évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Néptanítóknak vidéken:	
Egész évre	7 frt. — kr.
Fél évre	3 „ 50 „
Negyed évre	1 „ 75 „

LAP-ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG: **MÁRTONFI KÁROLY** **SZEMZŐ GYULA** **KOZMA LÁSZLÓ.**

Előfizetési felhívás

„ZOMBOR ÉS VIDÉKÉ“-re.

Julius 1-ével új előfizetési negyed veszi kezdetét, — felkérjük azon t. olvasóinkat, kiknek megrendelése lejár, az előfizetési szívet megújítására.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

helyben házhoz hordva:	
Egész évre	8 frt.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „
vidékre postán küldve:	
Egész évre	9 frt. — kr.
Fél évre	4 „ 50 „
Negyed évre	2 „ 25 „

Néptanítóknak helyben:

Egész évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „

Néptanítóknak vidékre:

Egész évre	7 frt. — kr.
Fél évre	3 „ 50 „
Negyed évre	1 „ 75 „

A „Zombor és Vidéke“ szerk. és kiadóhivatala.

A megyei ellenzék.

A megyei ellenzék szervezkedésének ügye napirendre hozván, következő kérdésekkel állunk szemben. Először, hogy mily alapon és

mily alakban történjék a szervezkedés?

másodsor, hogy minő működési kört tűzön ki magának?

harmadsor, hogy feladatát minő eszközökkel iparkodjék érvényesíteni?

A mi az alapot illeti, ugy hiszem abban mindenki egyet fog érteni velem, hogy a szervezendő megyei ellenzék keretében csak azon tényezők vonhatók be, melyek a törvényhatósági közügyek elintézésére nézve jogosultsággal és törvényes befolyással bírnak.

Ezek pedig természetesen nem lehetnek mások, mint a megyebizottsági tagok és a törvényhatósági tisztviselők.

Legelső és legfontosabb teendőnk tehát abból áll, hogy a független gondolkodású és véleményüket szabadon kimondani kész férfiakat szamba vegyük, és egy akcióképes testületet csoportosítsunk.

Magától értetődővén, miként a már megvált ellenzék törzsnek hivatását képezendi az is, hogy minél több független meggyőződésű tagok az érdekközösségek bevonatásának.

Az alakulás formája nem lehet más, mint a minő minden politikai, társadalmi vagy közművelődési társulásoknál szokásos, azon különbséggel mégis, hogy az elnökön és jegyzőn

kívül semmi más közegre szükség nincsen.

Az összejöveteleket legelőször is a törvényhatósági közgyűlések megelőző napokra egybehívni, rendkívüli esetekben a felleveendő tárgyon tösságához képest más alkalomra is.

Az értekezlet tanácskozási és megállapodási köre kiterjedkednek mindkötön közigazgatási ügyekre nézve, melyek az 1870: 42-ik törvény czikk által a törvényhatóság hatáskörébe utalvák.

Az ellenzéknek azonban nem lehetvén ezéjja a közügyek elintézésére akadályozólag befolyjni, és a közigazgatás menetét indokolatlan és meddővitatkozásokkal feltartóztatni, önként következik, hogy tevékenységét csak a törvényhatóság akcióképességénél és csak akkor érvényesítendő, a hol a törvényhatóság hatáskörébe utalvák. Az ellenzéknek azonban nem lehetvén ezéjja a közügyek elintézésére akadályozólag befolyjni, és a közigazgatás menetét indokolatlan és meddővitatkozásokkal feltartóztatni, önként következik, hogy tevékenységét csak a törvényhatóság akcióképességénél és csak akkor érvényesítendő, a hol a törvényhatóság hatáskörébe utalvák.

Az ellenzék ellenőrzési szerepénél fogva igyekezzék a tárgyalósság határain túl nem lépni, de a hol beigazgató visszacsúszásokról, vagy törvénysértésekről van szó, azok kellő megtorlása végett, az igazság mindig lepleztele-

nül kimondandó, és személyi tekinteteknek soha alá nem rendelendő; mivel az ellenzék csak akkor felkelhet meg hivatásának, hogya bírálatáiban, méltányos tárgyalósság mellett, a kiméletlen szigort is gyakorolja.

A mi megyei viszonyainknál fogva az annál inkább elkerülhetlen, mivel itt a dermesztő közönyt kell felolvasztani, a szolgai meghunyászkodást önértetre ébresztetni, és a jogosulatlan befolyásokat a maguk valódi értékre leszállítani.

Hogy az ellenzék ezen kitűzött célját elérhesse, mindenk felett arra kell törekednie, hogya számbeli erejét lehetőleg növelje, és a felelősséget megvegye, mivel csak is így leendő képes a dononai titkok peccsétjének feltörésére, és a választmányokba, melyek eddigeddel az urakodó elv szerint ki van zárva, és melyeknek tárgyalási eredményeivel többnyire kizárólag lenl lepetik meg.

De addig is, mig azon szerencsés helyzetbe jutunk, hogya dolgok menetere közvetlen befolyást gyakorolhassunk, elmulasztatlan kötelességünk magunknak minden közérdeket bíró fontosabb tárgyról beható információt szereznii, és ha másképen nem lehet, az arra vonatkozó aktak a közgyűlésben felolvasztatni, hogya sa-

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

* Kedvesemhez.

Könrer.

Szent béke édes hangja ékesíti
A szépen szunnyadó természetet,
S a hold szelid világa fönylik
Amott az erdő lombjai megett,
A hegytetőn és a mező felett.
S a mint szelid lengésben fúroztom
Háború, fagatott kedélyemet,
A szép, dicső jövő elömbre tárul
S elhozza, ki után épget,
Oh lányka! a te bájos kedvedet.
Mídon először láttalak előttem
Lebegni, miként szárnyas kis madár,
Azt hittem, könnyű lepketermeggel
A magas égből — hol angolyal valál —
Szálál le ahhoz, a ki várva vár.

S mídon a szerelmem kéjes varázsa
Elbűvöl a koltonok szívet,
Széltelenül uztató általa, egy
Piciny levélben tártnam én eléd,
Mít telken érzem merészkedők.
Az idevált tündökli virága
Kiemelken nyílik, mostan éledez, —
A merengésnek szép tavaszi álma
A nyári nap sugárban ezet,
Hogy elvirágo szírem szerethet.

S látom magam borulva térdeimre
Hajlongani a szentelt kép alatt,
Hogy vágyó óhatásunk egybe forrjon —
És csokra-csók, ajkra-ajk tapad —
Oh! mért olyan rövid e pillanat!

Óromsugarai tekintetűnknek
Keresztül törnek égen s follezen,
Tüzes kobakreme tegedet ölelni
A legnagyobb boldogság én nekem,
Oh életelnek ádve, kedvesem!

Milyen csodás a lélek lánytása!
Kicsiny vagyok, aztán még orias,
A beke szép virányai óveznek
És keblem mélyében vihar dúl, és —
Érőt veszt rajtam a fölindulás.
S keresem — — de félre tolem álmok!
Nem látjátok, mint pirkad a nap ott?
Dal helybe szírmait most vonja össze,
Míg a hullám újból elalitatott,
Kedves arám, szerencsés? az napot!

Fellegi Antal.

Medény Jóska.

— Rajk. Irtá: Mere Patrio. —
(Vége.)

No most hagyjuk el a rövid idore a Döbröghy családot és keressük fel hősünköt Jóska!
Jóska az eljegyzés estéjő óta egészen

megváltozott; mintha kiserlérték volna. Visz-
szagondolt a rég és közel elmúlt időkre és
lelke undorral telt el, midőn végig ment a
multnak esemény-dus képein. Felébredt ben-
ne az e m e r, Istennek legtekéletesebb te-
remténye, és arca a szegénytől égett.

Viszaggondolt a sok jó barátja, akik
közül most, midőn legnagyobb szükségére le-
né rájuk — egy sincs! De mégis! Itt Döbröghy-
róghi? — Igaz, — gondola magában —
még ez az egy; de talán az is csak azért,
mert még nem tudja, nem ismeri helyzeté-
met!

Szállardul föltette magában, hogy más
útra tért, s hogy utait megkezdje el is indult
és sorban bekapogtatott hitelezőinél.

Azok a hitelezők sem olyan rossz em-
berek, mint első pillanatra látszanak. No
persze, senki se hagyja a magáét! Mindegyik
jó táncosokkal látta el Jóska, megígérte
hogy ha a javaslának jeleit fogják nála látni
elvárnak azért a kis adósságért akár ké-
sztezendő is.

Jóska megkönnyebbülve hagyta el a hi-
telezőket és lépéseit egyenesen Döbröghyék-
hez irányza.

Még alig haladtakot azonban pár száz
lépést, midőn egy finom külsejű fiatal ember-
előbe áll: „Van szerencsém magamat bemu-
tatni — szolt a bámuló Jóska-hoz — Sasvári
Aladár; (ezelött Adolf volt) de a magyaror-
sítással ez a név is némi változást szenved-
tett) ha nem csalódom, ugy Medény József-
hoz van szerencsém?”

Jóska már látta egy alkalommal a gent
lelant, azért udvariasan meghajta magát a
kezet fogta vele.

— Hova tértél sétálni? — kérde Sas-
váry, miután Jóska is néhány udvarias szót
dörögött. Azt hiszem nem fogja tölem rossz
szóven venni, ha néhány percze igénybe ve-
szem b. figyelmét — —

— Kérem, tessék! Csak röviden, mert
még sok dolgom van! — válaszolt Jóska.

— Mint tudom, ön Döbröghy Aurelia
k. asszonyának jegyese? —

Jóska igenlőleg bólintott fejével.
— Önt nagyon befoták Döbröghyék
— folytata Sasváry, midőn Aurelia kezét
Önök ígérték és plane el is jegyezték.

Jóska, ki különben is mindig halvány
volt, e szavakra még jobban elcsápadt és
merően bámult a beszélőre.

— Tudja meg hát édes barátom, hogy
Aurelia azért már az én — nóm! Meg-
küldték nek az Önök ez talán nem tottre-
kandó, mindenkor szövelőltára illet Lakasom
a „Fortuna“ vendéglőben 1. omet 8 ajtó;
— különben itt van névjegyem.

Ezzel Sasváry a bámuló Jóskaának há-
tat fordított és gyors lépéssel haladt a jel-
zett vendég felé.

Júska az örüli lépések környék-
ték. Tehát itt is megcsalattot; pedig most
már talán igazán megajult volna és hű is
maradt volna nehezé! — —
Egymást kergettek egyában a gondo-

ját testi szemekkel lássunk és ne legyünk arra utalva, hogy mindig csak az állandó választmány pápaszemen keresztül itelve hozzuk meg határozatainkat.

Az eszközök, melyek az ellenzéknek rendelkezésére állanak: csakis a szó és írásbeli alapos és elfogulatlan érvelésben találhatók fel.

Kötelessége leend tehát az ellenzéknek a maga szerepeit úgy beosztani, hogy minden tárgyhoz, — melyet figyelemre méltónak tart — legalább egy tagja által a közgyűlésen vitát kezdeményezze, és a körülményekhez képest állást foglalhasson azon vélemény mellett, melyet saját értekezleten elfogadott.

Ha a hozzászólók nyilatkozatai folytán nem lehet a többséget kivívni, akkor iparkodni kell minden egyes esetben a szavazást provokálni.

A tisztviselői választásánál, véleményem szerint senkinek bizalmát nem szabad korlátozni, azonban a különféle választmányok és bizottságok, de kiválték a kijelölő választmány megalkatásánál, az ellenzéknek mindig az előleges megállapodás szerint, a legszigorúbb fegyelmet betartásával kell eljárni, és szavazati osztatlanul érvényesíteni, mert a kijátszásnak és visszaéléseknek utját csak ez által lehet elzárni.

A sajtó két oldalulag érvényesítheti hivatását a megyei ellenzék szolgálataiban.

Egyrészt mint a fontosabb köz-igazgatási kérdések megoldásának utatója és előkészítője, másrészt pedig mint az utólatás fentartója azon esetekben, melyekben az ellenzék vereséget szenvedett ugyan, de a küzdelmet egészen fel nem adta és elveinek diadalát kedvezőbb alkalomra használtotta el.

Ime fővonalokban ezek lennének az ellenzék szervezkedésének alapelvei.

Ha tehát a megyei bizottságban,

és a tiszt karban van számszerint erő, mely annak testületi megalkotására kívánatik, ha van elégséges szellemi fejlettség, erkölcsi akarat, buzgóság, és kitartás, mely az akció megindítására szükséges, és keresztülvétel a teljes fiaskótól megóvni képes, úgy haladéknél hozzá kell látnunk annak szervezéséhez.

Ha ellenben a jelzett tényezőkre nem számíthatunk, akkor legjobb lesz belélni lobogónkat, és csak esetről esetre mint diletánsoknak szerepelnünk mindaddig, míg a kedvező alkalom és a körülmények alakulása sorainkat harcoképessé teend. Mert, — *va sine viribus ira.* —

POLITIKAI HIREK.

A megválasztott képviselők között
113 van olyan, aki az 1881—84-iki országgyűlés aránya alatt a képviselőháznak nem volt tagja. Ezek közül 17 már volt korábban képviselő, míg a többi 96 most nyeresz megújított levelet. Bármiely nagynak tessék is első pillanatra e szám, az korántsem rendelvi jelenség parlament életünkben, a mennyiben az eddigi választások eredménye mutatja, hogy minden választás alkalmával képviselőháznak tagjai számból annak közül negyedrésze alakul új elemekkel. A múlt választás alkalmával ugyanezen 1881-ben 111 oly képviselő volt, a ki akkor nyert először mandátumot, míg 12 korábban már tagja volt a háznak. De a megelőző 1878—81-iki országgyűlésen nem volt képviselő.

A választások végeredménye pontos számítás szerint a következő: Választott 74 függetlenség párti, 68 mérsékelt ellenzéki, 18 nemzetiségi, 14 antiszemita, 9 pártokivüli. Ezekkel szemben 226 kormánypárti s így a kormány többsége 48 szavazat.

A mult országgyűlésnek tagjai voltak, de a mostani választásoknál részben nem léptek fel, részben kisebbségben maradtak, s e szerint az új házról ki maradtak.

Függetlenségi pártiak: György Elek, Vidovich György, Bálony Sándor, Duká Ferencz, Reviczky Károly, Krisztinovich Elek, Markovics János, Sembray István, Kiss Daniel, Lezse József, Póny Dezso b. Komját Bela, Polonyi Géza, Bereczky Sándor, Németh Albert, Hentaller Lajos, Halász Géza, Szabó Kálmán, Vidliczky József, Kerekes Agoston, Schusterich Ignác, Mony Gyula, Turcsanyi Lajos, Geisz László, Farkas József, Szabó Endre, Pázmány Dénes, Ho-

gós Károly, Oloszeczky Arthur herceg Szász Károly, Mednyánszky Árpád báró, György Péter, Kuda Elek, Cziror Ákos, Mezey Ernő, Bologh Albert, Endre, Mezey Ernő, Mészárosi Albert, Ellenzékiek: Biri Kálmán, Farkas Károly, Öregz Gyula, Bittó István, Kun István, Ocskay Rudolf, Beskey Kálmán, Nemeshegyi József, Jelenik Almay István, Dossowit Anel érff, Somsich Pál, Hankar, Urvány Lajos, Királyi Pál, Mezezer Gyula, Semméri Pál br., Grecsák Károly, Mátyássy Aladár, Szabó Antal, Mahalovics Miksa, Somsich Imre gr.

Kormánypártiak: Kemény Géza br., Vasárhelyi Béla, Konstantin György, Bihády Béla br., Károly Tibor gr., Bohus Zsigmond, Mizzay Vimos, Rudics József, Rósvay István, Kármán Lajos, Jaszay Antal Fűrészy Péter, Hofrád János, Tarnáky Gedeon, Ertesy Géza, Fonagy Ferencz, Bokhor Károly, Sánta Lajos, Cséjthy Antal, Andrási Gyula, Kapocsyati Mr., Szakál Antal, Szemeyei János, Thury Gergely, Podhorsky György, Lázár Lajos, Fekete Zsigmond, Eles Henrik, Kemény János, Zimonyi Kálmán, Balthó Bálint, Simonovics Lantini, Szentiványi Kálmán, Mörz Károly, Jukka Bazil, Jónás Ödön, Mörz Péter, Pórácz Antal gr., Vagner József, Szporoz Ernő, Mezer Ferencz, Kálmán Imre, Földváry Gábor, Fekete Lajos, Heris Antal, Mielik János, Szuhányi Ödön, Lány Gyula, Wieslnd Arthur, Boér Károly, Ocsányi Mátyás, Szenci-Érdi Ödön, Dóry Béla, Miksa Elek, Nikolics Sándor, ill. Ráday Gedeon érff, Karácsony Gábor érff, Szekereses Gyula báró, György Endre, Ocsányi Géza, Augustin Antal, Tolner Viktor, Könyveser Károly, Magyar János, Szárnyas Ödön, Hoffmann Pál, Kovács Ferencz, Póchy Manó érff, Monuszits László, Mészáros Sándor, Maximovics Kálmán, Ordody Pál, Gyurgik Gyula, Csiky Kálmán.

Nemzeti és egyéb: Miletics Svetozár, Polih Mihály, Gulzeih Kristóf.

Antiszemita: S. Ill György.

Trefort Ágoston beszéde.

Tartotta Pozsonyban választó előtt jun. 22-én.

Egy kormány-nyilatkozat mindig érdeklődést kel, hogy gondolkozzék magáról a kormány, azt egy tagja nyilatkozatából is megérthetjük, különben akkor, ha a kormány minden tagja oly szolidaritásban áll az elnökkel, mint azt a Tisza-kormány alatt tapasztalhatjuk. Kironlatilag lényegében hozzuk a beszédet, melylyel a közvélemény aligha lesz megelégedve, már azon egy oknál fogva sem, mert nagyon reakcionárius színezete van. Beszédének azon részelyek a kath. klerussal foglalkoznak — elég energikus hangzásuak. Bizony fenyegetést tartalmaznak, melyekről azon-

ban még nem tudni, nem-e az ugynevezett „Kulturkampf“ előhírói?

A vallás és közokt. miniszter, miután bevezető szavait elmondotta volna, röviden az ellenzékkel is méltóztatott tőle felhőtelg kisebbiteni s fölfalítottatni azt elvet, hogy „Magyarország régi tradícionál fogva mégis nagy mértékben antogouvernementális ország“, elmondotta összes politikáját, mely áll ebből: „tudomány, vagyonosság és egészség“, melyet aztán pár szóval kifejtett, beszédét így folytatta:

Nem fogjak nekem rossz néven venni, ha általános nézetemet röviden előadni akarván, mindenekelőtt saját reszortomról s különösen a közoktatásról szólok. Nem vagyok oly túlszerűen, hogy ki ne mondjam, hogy közoktatásunk minden ágában halad, de e haladás nem elégséges s mondhatom, hogy nálamál senki sem ismeri jobban annak hiányait s gyöngye oldalait. Közoktatási politikánk: a közoktatást összhalmazásba hozni a társadalom szükségseivel stb., stb. (Attér itt az egyetemekre, melyekről azt mondja, hogy emelkedéskben vannak, de még az emelkedés nincs befelvezve, még nem szabad megállapodni. A pesti, Kolozsvári egyetemről szólva, így folytatja: „De ha tekintjük, hogy meglevőket egy-egy tantárgyban emelkedés s folytonos bővítés dacára mennyi új felmező a külföldre; egy harmadik tudomány-egyetem nem fogunk nélkülözhetni. A közoktatásról tekintetben kvantitatíve dumán van gondolkodni, a kvalitás nem mindeztől kielégítő. Vannak azonban igen jó — valamint igen közönséges — gyümánisúgek is — mert a mi közönségekünk egész quodlibet képeznek. Az új törvény okvetlenül új fordulatot fog adni a dolgoknak, a mennyiben egy-együttébbs és egészségesebb fejlődést idéz elő; de a siker nagyobb mértékben csak néhány év múlva lesz szembe- tünő, ha tudniillik mindenütt oly tanárok lesznek, kik tudnak tanítani s oly igazgatók, kik érzik, hogy a ki nem gymnasiumba való, azt onnan el kell terelni. Akkor a gymnasium növendékei tall fogják, de annak általános színvonalá mindeztör emelkedni fog. (Itt röviden az iparszakokról is megemlíti.) Lehetnek em értenem is a népoktatást. E téren is van haladás. A felekezetek, a községek, nemkülönb az állam, tesztünk a mi lehet. — En nem bánom, bárholnau jöjjen az intelligencia, és a műveltség, de ha nagy eredményeket akarunk, mindenütt, a hol az egyházak s felekezetek vagy magok a községek nem képesek oly iskolát tartani, állami iskolákat kell állítanunk s a népoktatásra még több pénzt kell fordítanunk, mint eddig. A közoktatás a legszorosabb viszonyban áll a nemzetgazdasággal. Azért is a közgazdasági állapotokat a köznevelés érdekében is kell emelünk. (Itt az agráriusok, külön vánterületi apostolait, államszocialistákat és fanatizáltak jellemzi s elmondja véleményét közgazdasági s ipari viszonyainkról, melyekre nézve azt hiszi az „aide toi et Dieu“ aidere“ áll. A közegészségéről is röviden megemlíti, beszél a rossz vízellől, pálinka-ivásról stb., melyek a népességét pusztítják. E téren az iskola s az egyház segíthet véleménye szerint.) Fogok szólni nevezetesen a zsidókról s a felekezeti viszonyokról. A zsidóság a legnevezetesebb világtörténelmi tünemények egyike. Szétszórvra a világon, a népek civilizáltsági szerint különböző hatás jelentkezett náluk. Elitíva a földboltokról s kizárva sok egyéb kiváratásokból, kénytelen voltak a zsidók hivatásból a kereskedéssel és pénzüzlettel foglalkozni. Midőn aztán a modern állam az egyenjogúságot alapján szervezkedett, magától érthető következmény volt, hogy a zsidók a nagyvállalkozásokkal, a nagyüzemekkel, a kereszteni honpolgárok kaptak. Hasznára előtér a zsidók egyvezetett emancipációjá az országának s magának az országának? En nem kétkel, hogy igen; de századokozult felekezeti viszonyok nem változnak rögtön a törvényhozás intézkedése következtében. A törvényhozás rögtön megváltoztatja, de az ember a maga haláláig áll. De a közlekedés és aszímiláció prozesszusára megindult és gyorsan haladhatott volna, ha körbe nem jöj öpen az antiszemitizmus. Ez szellemi betegség, melynek csakis rossz közlekedésményei vannak s lehetnek — mert az antiszemitizmus nem faj vagy vallás elleni mozgalom, ez csak ürügy, mert az antiszemitizmus ezáltal tulajdonképp forradalom és szocializmus, vagyis inkább kommunizmus — folytonos izgalomban tartani az országot a alánsai a társadalmi rendet

latok. Végre egyet fordult és vágatott Döbröghyékhez.

Az öreg Döbröghy azonnal levesta acazról, hogy már is ismeri a titkot, nem is engedte szóhoz jutni, hanem elebe állt és elbeszélte leányának jobban monva az ő jogyességének szerencsétlen tétét, megmondatlan hallgatást.

— Biztosan azonban ön — fejezte be beszédét az öreg, hogy a leány könyörögni fog térdén állva atyja bocsánatáért. De ön azért ne essen kétségbe; itt van huzgom Rózsika — akárja-e ő önöl véne!

Jóska igenlőleg bólintott, hiszi tulajdonképen neki pénzre van szüksége, nem nore! Midégy volt ő neki akár Rózsika, akár Aurelia, csak már a pénz volna a kezében, hogy a hiteltöréskel kissé lecsillapítsa mert az idő mindig halad, már csak két és fél hét van hátra és akkor... tovább nem fizte gondolatát, mert a kis szünet mulka ismét megszólalt Döbröghy.

— Most térjen hát és lásson a komoly munka után, egy hét múlva megtudja, hogy lesz-e valami belőlünk, vagy sem? En igen, hogy mindenképp oda fogok törekedni, hogy huzgomat, Rózsikát, rábrám és lépésre, mely ha megtörténik, apai örökséget az árva cseszából kivesszük és befelcsejtjük az ön gazdaságába.

„Az ön gazdaságába — susogó lassan Jóska, de úgy hogy az öreg nem hallhatta — vajjon kié is az a gazdaság?“

Egy hét is elmúltott. Jóska még mindig nem tudta, hogy ki lesz, mi lesz? Aure-

lia-e vagy Rózsika? Pénze-e vagy —

De annak kevesebbét tudott az öreg Döbröghy. Ő az egy hetet csak azért kérte hogy addig talán majd rossz lanyat valahol megtalálja, vagy talán majd magától is visszajön az istenadta és akkor aztán készen van minden. Rózsikáját egyáltalán nem volt szándékában Jósksának adni; „annak más ember dukál!“ szöktá mondotta az öreg; de hát az idő itt van Aurelia meg azért meg sincs ut! Kerestette mindentel csak saját városában nem; úgy történt aztán meg, hogy Jóska itt is hopton maradt. A hét elfele után választ kért Jóska, amire az öreg Döbröghy csak annyit mondhatott, hogy nagyon sajnálja; de már nem lesz belőlük semmi.

— És mégsem mondott igazat! —

Jóska a válasza úgy érte, mintha minden vére arcába szóított volna. Hova forduljon most? Kit szólított meg? Hisz nincs a világon senkije; azok a sok jó barátok meg most aranyokért se mutatják magokat. Barikhez fordult is, gyanús hahótára tört ki és az volt a válasza, tanácsa, segedelem.

Felülten szaladt egyik utcából a másikba.

Minek kísérjük tovább azon terveket melyeket most Jóska elméjében forogtat? — Sok mindent próbált meg, csakohy pedig lesz jussom, e semmi eredményt sem ért el, az idő meg szépen elhart, elmult a kitartott határnap és a gazdag Medény ház előtt megszólalt — a dob.

Ellicsitzáltak ott mindent, az utolsó szögig. Másnap már a háza új lakók húzódtak

be, Jósksának pedig gyanosan mutogatták hogy „ala és fel is vezet az ut.“

Jóska csak bémult, mintha agya meg szült volna működni, mintha az egész örféltávolabbról sem érdeklődne, mintha azok a gyanús arcok, im leyk körül voltak mind csak koposza fejek volnának... Bámult azok legszorosabb érlemben vére, meg szemmel mozdultak árézében, mintha azok is meghunáltak volna...

— No Jóska — szólta még a leltárczió után meg mindig a kapu előtt ácsorgó egyet imi a kocsmába? —

„H, hi, hi!“ röbögött Jóska és szaladt, ki tudja mikor áll meg? —

Avótá Medény József úr, csak Medény Jóska, a város boldogja. —

Döbröghy úr moskára megrte, hogy Aurelia k. asszony, ki még mindig nem volt megelégedve a táncmesterrel, térdén állva könyörgött bocsánatért. A derék öreg — megbocsátott.

Ifj Döbröghy úr pedig nem-sokára be-rúkkolt és a katonai-ignál megváltozott; ma már otthon van és a város legderékab polgára: Rózsika pedig az ő neje és a varro-geztelteléből hölgye. Aurelia még ma sem ment félrehz.

Sós Peti pedig és annak nagymérvény-huza ma már nem szerepelnek; tönkre jütottak. A táncmester pedig egy tánczóporalkalmával elesett és kitérte a lábát; Me-koldós és Jóska ott is kineveti. Ha összejön a két nyomorult teremtés: egyik sir a másik nevet.

s annak minden alapját s erre mi sem alkalmasabb, mint az antiszemitizmus; — továbbá megtámadni a vagyont s tulajdonát. Kezdiük pedig ilyen támadás szegény Hersko vagy Lejz falusi palinkásmérőnél és végződik majd Esterházy hercegnél vagy Magyarország primásánál. Mit kell tenni, hogy az antiszemitizmus megszűnjék? A törvényhozás e téren vajmi keveset tehet, elhárítva a végrehajló hatalom ségét, megelvével a zsidókat, ahol szűnik a zsidóság kibővülése s nem ott, ahová a jogtörvényes és felszólalásokat a bíróság a tulajdon ellen s másfélre törjesztve a kivételben zsidók közt a kultúra ama nem, mely az antiszemitizmus leghatóbb kivételben s vagyonosabb osztályai, ha hit-sorsaiak közt ama szokások megszűntetése sérte hstnak, melyek őket a keresztény társadalomtól való tartják, ha őket földművelőkkel s iparosokkal fogják nevelni, hogy ne lássék, mintha ők a középosztály nyakát természetes állásukból kiszorítani akarnák. Emellett a közösökkel és a hadsereg az antiszemitizmus legjobb elhárító. Ha e mondat „quies tu non movere” valahol észterizmus alkalmazható, úgy e tér mindenekelőtt a vallás és egyház. (Itt a kath. klerusról szól, mely az iskola, alapítvány s házassági dolgokban — dacjára a kormány objektív és tapintatos eljárásának, mindig pamazkodik stb.)

Ezen eszménemmel levén, nem kerülhetem el, hogy a házassági ügyeket is ne érintsem. Ezek rendezése nem a mostani kormány által hozott napirendre. A képviselőház ismételve hozott határozatot, hogy a törvény a polgári házasságról természetesen törvényjavaslattal ház ele; a mostani kormány csak ezen meghagyásoknak felelt meg, szemmel tartván a monarchia másik feleiben létező állapotot is, hol az úgynevezett felekezett nélküli házasság megengedése s annak aktualis hatása Magyarországra is kiterjed, midőn a polgári házasság kérdést a minnatura redukálván, az ismeretes törvényjavaslattal benyújtotta. Hol vannak tehát azon szerelmek, melyeket a kormány a felekezettek vagy egyházak irányában elkövetett? Vagy talán a mersekkelt ellenzéknek nem volt része a bírtokbővítés? Vajon nem dícsokszék-e párt, hogy ők az országban rajnik a liberalizációnak? Az az országban rajnik a liberalizációnak, mely hála az égnek nem az országban hanem az országban választókerületekben mutatkozik, sajátosság jelenség. Ellenzék volt-e, vagy felekezeti reakció, vagy törökös új víványok után az állam rovására, ezt elemzeni nem akarom, de tekintve Magyarországot viszonyait, népünk hajlamait, a megróvó személyiségek kedélyi dispoziációt s felfogását: erősben hiszem, hogy nálunk a katholiká egyház jogos igényeit a modern állam jógaival összhangba lehet hozni és tartani s szeretem hinni, hogy e reményben csalatkoznai nem is fogok. A harc az egyház s az állam közt Magyarországon mind a két félre igen omozóssá válék.

Most azonban oly aktuális dolgokról is kell szólnom, melyek az országgyűlés munkásságát, inamit hiszem már az első ülésükkel lefogják kötni. Ide tartozik az országgyűlési ciklus meghosszabbítása háromról hat évre. Minden harminc évben az országot egy általános választás igazlmanak s költségcsinok kitenni nem szabad. A mostani állapot összes társadalmi erőnk rovására történik. Demoralizáló népként fejleszti a legrosszabb szenvedélyeket. Nem volna-e szükséges magát a választási törvényt is revidálni? Nem akarom én a választási kvalifikációt megszorítani; de igen is kívánatosnak találom a választási jog gyakorlatának szokásosá vált visszaéléseit megszüntetni. A másik fontos teendő a felszólal reformja. En nem az eszemények presziója alatt állók e kérdésben, én az ügyről nem régen irtam és szóltam — feljogosítva ezem magamat az alkalommal is szólni — A felszólal szükséges és oly dolog, a melyről el lehet mondani: hogy ha nem volna, azt Magyarországon érdekelben fel kellene találni. Nekünk nemcsak felszólalra van szükségünk. Eppen azért keresszük kell vinnünk a reformot, mert a mi felszólalunk meg az aristokracia szempontjából sem úgy megmérteket. Az egész borzasztó anarchizmus melyel végre is minden korszerű fejlődés meg lehetne gátolva. A mi felszólalunkban idegenek ülnek, kiket semmi érdek, vagy kötelesség a hazához nem köt, s ilyek ott oly emberek, kik semminemű társadalmi erőt nem képviselnek, — maga a cím vagy név, mely olykor szintén meg lehetett obskurus, nem adhat jogot arra, hogy valaki a felszólalban ülhesen. En,

amint mondtam, nemcsak az országunk, de magának az aristokraciának érdekében is követeltem a felszólal reformját. Nem akarom értelmentlenül hagyni még egy törvényünket, mely ma még, amint a felekezeti ismerem, nem fog revidálhatni, de igenis az ily azt meg fogja szüntetni: az inkompatibilitási törvényt. A parlament rendszer természetét szerint a törvényhozás az adminisztráció közszerves részeként léteznék kell lenni, s mi kizárólag összes bíróságot a parlamentből. Nem függetlenek mondanák. De vajon azok, kik a miniszterek zaklatása vagy protekciója által cseréket keresnek, vagy a legkényelmesebb helyre tekerke juthatnak, azok függetlenek? Mondják ezt is, hogy a tisztviselői foglaltságuk akadályoztatja a parlament funkcióit teljesítésében. De nem áll-e ez a tanórkora néve is bizonytalan mérétekben? Az inkompatibilitási törvény, ahol ily következő s logikátlan, tisztán bizonyos ellenzék véleléstök szüleménye. En az eltérő lenednek vélem.

(Itt Pozsony város érdekeiről szól, melyet már mi lapunk szük kerte miatt nem közölhetünk.)

Hírek.

Videki szülőknek. A zombori gymnasium tanév be lett fejezte. A tanulók, különösen a vidékiek, költséges itt-tartózkodásuk gyümölcsöt mutatják föl bizonyítványaikban. Ha e gyümölcsök itt-ott nem lennének edesek, a mi bizonyára a tanuló hanyagságára is vall, — némi tekintetben azokat is illeti a megrovás, a kiknél az illeto tartózkodás s a kik talán elmulaszták a kellő felügyeletet s házi szigorot. Ez okból nem ajánlhatjuk eléggé a t. vidéki szülőknek, hogy tanuló-fiatalkat a legszolidab s oly családokhoz adják teljes ellátásra, a hol nemcsak a szó szoros értelmében vért-ellátást, de szellemi nevelést s a kellő felügyeletet is megtalálják. Mintán tanulni szerkesztőségénél több család bejelentette hogy jó házból való fiukat teljes ellátásra elfogad, mi azon helyzetben vagyunk, hogy a t. vidéki szülőknek kisebb s nagyobb igények szerinti családokat ajánlhatunk, s ajánlatunk mellé egyszerűen bátran csatolhatjuk biztositásunkat az iránt, hogy minden tekintetben meg lesznek azzal elégedve.

A helybeli izraelita hitközség vezetése alatt álló óvodai hitvasárnak immár minden irányban megfelel. A szakértőt bevezetésen kívül, melyről közönségünk már régebben is meggyőződött, most egy oklással ellátott kath. vallású övönvel is rendelkezik az intézet, ki a múlt napokban foglalta el állását. Melegen ajánljuk a szülők figyelmébe ezen már most hitvasárnaságait álló intézetet, melyre vastunkban oly nagy szükség van.

Dr. Sági Samu zombori járóorvos s honvédfőorvos 4. hó 23-án visszatért a hőszi táborból, hol hosszú időt tartózkodott, s amint több megmozgott lelkiismeretességgel fogott hozzá helyi praxiséhoz. Üdvözöljük!

Egyházai ünekek. A vasárnapi reggeli 8 óráig missa Kiss Irma k. a. enekelte Beethoven „Ave Maria”-ját, Heindhofer Etelka k. a. orgonakísérettel mellett. A 1/2 óráig misén Vojnics Bella k. a. enekelte Haydn „Oratoriat”-át Beethoven „Agnus dei”-jét. A miséből részben a gymnasium diákok énekeltek.

Beküldetett hozzáik a buziasi firdővendégek 3-ik névjegyzéke. A vendégek száma 251.

Hymen. Mihelz Gymla győzteserz-jeget váltott Heindhofer Emma kisszasznai Heindhofer Robert kedves és szellemes leányával.

Nyári vigalom. Sikertől családi fejlődés nyári mulatság volt folyó hó 24-én a „Sikora” erdőben. A mulatság délután 4 órákor vette kezdetét és feszelen jócskán mellett az éjféli órákig elhúzódott. A házi asszonyt tisztelt Bittermann Nándorné és Schaffner R. Károlyné ó nagyúdsággal vészték, akik lankadhatlan buzgóssággal minden lehetőt elkövettek hogy a mulatság feszelen legyen. Hogy referálásban a szépenről meg ne feledkezzünk, következzenek alfabetikus sorrendben: Bárt Elka, Berényi Vilma, Berényi Irma, Bittermann Hermán, Gáspár Mariska, Hameder J.

Ma, Heindhofer Etelka és Eleonora, Himelbach Josefín, Hoffmann Aranka, Kiss Irma, Ormay Hella és Mariska, Schaffner Anyalka, Schöller Helén, Szakácsy Irén, Wagnez Wilma (Eszékéről) kisszasznok. A jemesse-dőre éjfél után egyig jártá fardlatlanul Herzenberger Károly gyűjtő zenéje mellett, sőt még tovább is járta volna, ha a mulatság nem tájtozott, és így engedve a kényeztetésnek lassankint széjjel oszlott. Aki ezen mulatságban részt vett sok szép és kedves emléket vitt magával. (F.)

Pályázat. A szabadkai kir. járásbíróságnál aljárásbírói a topolyai járásbíróságnál irók alomára pályázat van hirdetve.

Kinevezés. Maly József a zombori jószágigazgatószékhöz titkári helyettesévé nevezetett ki. — Olyanok a király Horváth Ferenc a 6-ik zászlóalj, Jamnitszy Janos az 5-ik Bodanovszky Zoltán a 4-ik zászlóalj s a busasági állományi hadnagyok nevezték ki.

Az államkincstáról 1883-ik évben nyert javadalmazás és egyéb bevételek, továbbá a megyehelyi községek és biróságok által behozott közmunka váltásdíjak, székház-építési és betegápolási járulékok felhasználó 1883-ik évre szerkesztett negyrendbeli számlások megvizsgálván, kifogásatlanságukat találták; minőfoga a megyei bizottság t. tagjaiul oly megjelölésű bizottságok, hogy ezen — az 1870-ik évi XLII. t. c. 14. §-ának megfelelően 15 napon át, azaz folyó év május hó 13-ától 27-ig a megyei palatya nyitnyerében betekintés végett kitendők és a legközelebbi övönvelés közgyűlésének megvizsgálás céljából elterjesztendő — zárszámítások ellen netalan felmerülő észrevételek a közgűlést 5 nappal megelőzőleg adandók be. Bacs-Bodroch megye általános választmányának Zomborban 1881. évi június hó 11-én tartott üléséből. Schmausz Endre, alispán, mint az általános választmány elnöke, Szalai Károly m. közgűfőszámvévo, mint előadó.

Új zeném. Hét eredeti magyar dal (Avagy én mar solha... Ide kis lány... De mar nem tudom... Boldog éjféli... Nem zérek én... Tométeső szől az ének... Félre mostan...) Petőfi Sándor költeményeire szerző és G. Eszterházy F. nek juttat Piroz József, énekesnagra zongorakísérettel alkalmazta Gaal Ferencz, szabadkai, jelenleg margitszergei jónévi primás, zenekar-éneklők hangszerelője a nemzeti zenekarok részére. A dalok úgy vannak zongorára alkalmazva, hogy ének nélkül is játszhatók. Kapható Rózsavölgyi és Társánál és a szerzőnél a Margitszergeten. Ára 1 frt.

Nagy ruhalopás. Csitényi István zenetákos a Tiszau Szegeire jött, hogy esztét fogadjon. Itt csakhamar akadt is egy szép nővést, deli természetű, érteles kifejező, kerekded arcú, piros arczzsinál, barna szemű, gesztenye szín hajú, magat Viktor-nak nevezte leányra, a ki föl is fogadott s két nagy malhajával felvett a ladikjára, hogy hazra vigye. Utközben az ókánizsinai malomnál kikötöttek s míg a gazda kiszállt, hogy némely ügyet rendezhözze, addig a leány az egyik malhá hátrahagyásával a másik malhával elhűt. A visszatért gazda csak belé helyét találván, egy darabig csak vartala, de a hátrahagyott malha megmozgárta neki a leány éltűnének természetét. A fejbontott csomagban 26 darab különféle finom urruhát találtak s nagyon alapos a feltevés, hogy biz' azok lopottak, minőfoga a zenai rendőrség ártt a szegedi rendőrséggel, hogy paltoljaja a karost. Az elhűt leányt nyomozták.

Szökés a börtönből. A múlt heten egy sok nevű bankhamisító volt Nagyváradra elfogva, kinek nemely vesült dolgai Szegeden jászdtáltak le. Ezt az „urat” Harasztó Bélának hívják és jegyzőgeved volt, a mult pénteken vrratára azonban a nagyváradi fogházból megszökött. A bírhet gazember meg szökésével is ártott annak, a mennyiben Arany Ferencz várost dobott, ki hallo-násból korán értesült a szökésről, de ezt az ügyességét feljelenítve elmulasztotta, s a rendőrség szolgálatából elbocsátotta. A bankhamisítót meg nem sikerült elfogni.

A földm. ipar és keresk, m. kir. minister következő körrendelet lehozzította ki, valamennyi törvényhatóságnak (kivéve Árva, Csik, Háromszék, Liptó, Sáros, Szepcs, Turóc, Udvarhely, Zólyom megyék és Selmecz és Béla bányá városokak.) A phylloxera terjedésének megállapítása végett az ország szélei megvizsgálandók lévén az ez iránt m. év május 11-én 2014. sz. a. kelt rendeletet képesen az alábbiakat újól elrendelem, felhíván a törvényhatóságok, hogy ezen rendeletet haladéknél hirdettesse ki s annak pontos végrehajtását szigorúan ellenőrizze és pedig: 1. A közgű előjárásokról szigorúan utasítandók, hogy július

ho 1-étől kezdve július hó végéig a közgűk határában lévő összes szőlőket s szőlőkövekkel beültetett kerteket egy közgűk támasztás, a hegymester és a közgűk egyik-másik értelemese szőlőtulajdonosának kíséretében bejárják, s a bejárás megőrtentéről, valamint arról, vajon gyanus, beteges kövek, szőlők, szőlővágók, levéljárók és egyéb szőlő elmarad, vagy-e hajtaszókat találtak-e, az illeto jogtulajdonosnak legkésőbb augusztus 10-ig jelentést tegyenek. Hol közgűk phylloxera bizottságok vannak, ott az előjárásról a határbejárásról a bizottságok értesíteni s a bejárás a bizottság kiküldötteinek közbejöttével teljesíteni köteles. 2. Ha a szőlők bejárása alkalmával talált beteg vagy gyanus szőlőkövek megvizsgálása alapján valamely a phylloxera felsmerésében tártas szakember vagy más egyen olya nyilatkozhat, hogy azok a phylloxera által vannak meglegve, vagy annak kártelevé folytán szenvednek, akkor erről a bejáró költőség vagy az illeto szakértő a földművelés ipar és kereskedelemügyi miniszter-hoz haladéknél távirati értesítést küldjön. 3. A szőlő kövek örökndi a felett, hogy a bejárás a kiszabott időben minden közgűben megtörténjen. Az összes közgűkbeöl beérkező jelentéseket összefoglalni és legkésőbb augusztus 25-ig ez alispánhoz bejeleníteni tartozik. 4. A törvényhatóságok a szőlőknak a határjárásokról szóló jelentéseit a közgűhatásai bizottságok közli és legkésőbb szeptember 20-ig a miniszter-hoz bemutatni tartoznak.

A kivándorlás ügyében a belügyminiszter a következő újabb körrendelettel intézte a törvényhatóságokhoz: „Hivatalos jelentések szerint rövid időközönként ismételő szomorú jelenségek bizonyítják, hogy az Amerikába kivándorolt magyar alattvalók a létezés legmoszabb viszonyai között tengődnek, s hogy az új hazájában a becsülettel engesztelhetlen gyűlöléseket találják magukat szemközti, mely gyűlölések legközelebbi ázadályokat görít már a megéltetés alapföltételei közé is. A kivándorási lehetőségek megakadályozása, illetoleg megnevezése s ez által a visszázságok megszűntése tárgyában kiadott előbbi rendeleteimre hivatkozva, felhívom a törvényhatóságok, hogy a fűtebb leirt szomorú állapotokat tegegy közhírre és a kiutolói ut-lételek kiadására vonatkozó ajánlatok körül lehetőleg szigorúban járjon el, hogy ezen megmozgott eljárást által a mai agasztó merben szaporodó kivándorási száma lehetőleg apaszassék.”

A nazarénus lelkiismerete. A bajai bíróságához a napokban beidított egy földművelő ember, névszerint Gilyán Ambrus, s kérte, hogy csúsják be. Ennek a furca kívánságának persze az okát is tudoktált tőle, mert ő előadta a következőket. Még 1850-ben fört, hogy házát előbb biztosította, aztán feljogosította s a biztosítási összegét fölvetve. Azóta azonban megért (azaz nazarénus lett.) s most a lelkiismerete nem hagyja nyugodni, hogy a bűnéiret meg nem bűnölök. Így hangzott a vallomás s emberünk könyökéből (ahogy lett) Most már kérem tessék becsuknati. A kívánság azonban csak kívánság maradt, mert a bűntető törvényonyon nem az ily hosszú életű kölkiismeretnek megnyugtására készült, s ha ki vezekelné akarna is, nem egedi az előlévés. Elküldték hat Gilyánt is, hogy semmi baya többé a földi igazságra, a meunyeivel pedig végezze el a dolgait maga.

X. Egy jó gondnoka előd. Bővebbet a kiadólivalat.

Irodalom.

A Ráth Károly által szerkesztett „Kialltási Lapok” 13-ik száma megjelent a Deutch M. féle műv. intézet kiadásában következő tartalommal: Helyi bizottságok és esportbizottságok — Előbirálati szabályzat. — A budapesti kiállítási lakásorló tervezete. — Nemzetközi kiállítási Kalkutában. — Kialltási Krónika: Szekrény és állvány-díjak csoportok szerint. Üvegdíjak megvagy számára. Utasítások a gépkialltók számára. „Honi kiállítássalunk kiállítás a gépnyarokrak.” A szabadalkemletti bizottság működése. Ekeverenyek és vidéki kiállítások. Rózsakiállítás Külföldi kiállítások. — Bejelentések a pozsonyi kerületi bizottságnál. — Hirdetések.

A Képes Csaldái Lapok 38. számának tartalma: Egy titokzatos bűnéset, elbeszélés, itta Madarassy László. — Az ifjúságról, költemény Gáspár Imrétől. — Bő-

szári Nepomuk kalandjai, vig elbeszélés, írta Perényi Kálmán. — Dániel szorga vallomása, angol beszéde, közli Szelim. — Az utolsó Helvettó leány, elbeszélés, írta Kovács Laura. — Heti tércze, Mátyás király. (Vig dalu) egy felvonásban. Írták Millet Pál és Levallois Gyula. Zenejét szerző Bertha Sándor. Először adottát a nemzeti színházban 1884. jun. 5-én.) Irta — K. — A béke angyala; elbeszélés, írta Hirschfeld H., fordította Frúdrich Gyula. — Képmagyarázat. — Mindenféle. — Képek: A gonosztevők kintazása Chinában. — Az inycenz. — A zold ben. — Melléklet: A „Hellen vagy egy év” című regény 177—192 oldala. — Mai szamunkhoz van mellékelve a „Gazdasági és Híztartási Lapok” június havi száma. — A hortikón: Heti napár. — Szék-talány. — Státog-talány. — Talányok megjelése. — Megfejtők névsora. — Kérdések. — Feleletek. — A kis lutri házasa. — Hirdetések.

A 39. szám tartalma: Egy titokzatos bűneset, elbeszélés, írta Madarassy László. — Gondolatok. — Muzsambó, költés, szerző Szomoró Károlytól. — Boszori Nepomuk kalandjai, vig elbeszélés, írta Perényi Kálmán. — A kis hantás, írta Sz. L. — Liszt és Chopin, közli Baehler Reame. — Az utolsó Helvettó leány, elbeszélés, írta Kovács Laura. — Heti tércze: A fővárosi valasztások; írta Don Rudavávia. — A gyémánt eszerek; Guy de Maupassant után; Reich Soma. — Képmagyarázat. — Mindenféle. — Képek: Blaha Luiza, Hegyi Aranka, Pálmai Ika. — A hazatérés. — Készüldés az urnapi körmenetre egy római zárdában. — Melléklet: A „Hellen vagy egy év” című regény 194—208 oldala. — A borítékon: Heti napár. — Szék-talány. — Magikus ponttrejtvény. — Státog-talány. — Talányok megjelése. — Megfejtők névsora. — Kérdések. — Feleletek. — A kis lutri házasa. — Hirdetések. — Előzetes: Méhner Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövevény utca 8. sz. Egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

**NYILTTÉR*)
Ítéljetez magatok.**

Mily gyakran vonakodunk valamely gyógyyszer megvetelétől, a melyet pedig mindenki magasztal. És ugyan miért van ez tartózkodás? Egyszerűen csak azért mert nem akarunk haszontalan kiadást tenni, bármily csekély legyen is az. De

*) E rovat által közöltetkert nem vállal felelőset. A szerk.

Ítéljetez magatok, hogy egy 70 krnyi csekély kiadást leletett volna-e jobbra fordítani, mint a következő esetben. „Mintán 12 évig székrekedésben s az ezzel járó fájdalmaiban szenvedtem és seholl segítséget nem találtam, pedig fürdöket is használtam, egészen meg helyreállítását egyedül Brandt R. gyógyeszerész svajzi labdacseinak köszönöm. Azok használata óta a legjobb

legéségem van, mit ezennel bizonyítok. Kelt jun. 12-én, az eisendorfi úvegáthában Weizensulz mellett, Csehországban. Baierle M. fővegüfvő mester.”

A labdacsoz valódiságára nézve ügyelni kell, hogy a doboz czimlapja Brandt Richard aláírásával s a fehér keresztelt vörös mezőben el legyen látva.

Feloldoz szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:
MÜLLER GYULA.

Albert Wancsek Béla

mechanikai s nemzetgazdasági gépműhelye — mech. & landw. Maschinen-Werkstätte ZOMBORBAN.

Bátorodok an.é. közönségnek vna tiszteletteljes tudósítást adni, hogy a már 1875. év óta helyben fennálló mechanikai s nemzetgazdasági gépműhelyem mellett még LEGJOBB VÁRROGEPEKBŐL is minden rendszer szerinti rakártár rendeztem be, melynél a legolcsóbb eladási árral egyuttal minden géprészért öt évi teljes garantiát adok s kotelczem magam ezen időn belül minden előtérő „javítási munkát” azonnal s díjtalanul, valamint lelkismeretesen eszkozolni.

ÉRTEN VÁRROGÉPEIM. melyek a legjobb gyárból kennek ki, ugy elegans kiállításuk, valamint szabatos kivitelük tekintetében különösen kitunek, s azokat egyszerűs mind részletfizetésre is elárulom. Midőn a agyerdőnk közönségnek géphállátásomnak szives megtekintésére látogatást esztleg megrendelésit is kikersem, maradtam kiváló tisztelettel

Ich erlaube mir den p. t. Publikum die ergebenste Anzeige zu machen, dass ich nebst meiner seit 1875. Jahre am hiesigen Platze bestehende mech. und landwirtschaftliche Maschinen-Werkstätte auch ein Lager der besten „Nähmaschinen“ aller Systeme errichtet habe, bei welchen ich nebst den

„billigen Verkaufspreise“ auch für alle Bestandtheile derselben 5 Jahre volle Garantie leiste und übernehme die Verpflichtung innerhalb dieser Zeit zionfalls verkorrenete „Reparaturen“ sofort und unentgeltlich sowie gowohnsücht zu machen.

Diese meine NÄHMASCHINEN welche aus der besten Fabrik herkommen, zeichnen sich sowohl durch ihre elegante Ausstattung, sowie gedulgeos Ausföhrung besonders aus; und gebe ich dieselbe auch auf BAHTENZÄHLUNGEN. Indem ich dem geehrten Publikum um gefl. Beugungcheinigung meinen Maschinen Ausstellung eventuell um ihre werth. Aufträge bitte, zeichne mit besonderer Hochachtung

ALBERT WANCSEK BÉLA

Mechanikus — Mechaniker

Zrinyi-utca Sztojcevitse-féle házban. — Z O M B O R. — Zrinyigasse im Stanojevitschem Hause.

10—8

A becsi 1883. évi gyógyeszerész kiállításán ezüst érmet nyert.

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

hazánk egyik legszűnyavdusabb
SAVANYUVÍZE

kitünő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajában. Általában a víz mind azon köröknél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Fris töltésben
mindenkor kapható

EDESKUTY L.
magyar kir. udvari ásványviz-szállítóval
BUDAPESTEN.

Ugyszintén minden gyógyeszerésztárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

1.000.000

Kempelen Imre fehérmegyei nagybirtokos tulajdonát képező mohai „ÁGNES” saványvíz-forrás telepén 1883. november 15-én töltött az

egy millióodik palack Ágnes-víz
mely annyiban lépez növekedésbe számíthat, amennyiben ezen eset Európában az első, mely alig három évi fennállása óta képes volt saványvízének ennyire ólénk keresztet és közkeveltséget teremteni.

Főraktár Zomborban:
Falczone Gusztáv, Weidinger S. és Zs., Hrabovszky és Sztrilich és Heindlhoffer Robert uraknál.

Egy jó karban levő ház

a Deák-Ferencz-köruton 52 szám alatt Zomborban szabad kézből rögtön eladó.

A föltételek Iránt értekezhetni a háztulajdonossal ugyanott.

KRONDORFI
Savanyu-Kút
„STEFANIA”
Koronaherczegnő forrás.

Trieszt 1883 arany érme.

Főraktár Zomborban
Falczone Gusztáv
fűszerkereskedésében,
15—9 azonkivül
minden ásványvíz kereskedésben és Restauratióban kapható.